

pod vodstvom rud. svetnika g. Baeblerja velikanske naprave za izdelovanje cinkovih pločevin in modre galice.

Iz Jugoslavije.

— **Liublanski učiteljski pevski zbor** priredi — kakor smo poročali na kratko že v zadnji številki — štiri koncerte in sicer: v soboto 9. julija v Gornji Radgoni, v nedeljo 10. julija v Murski Soboti, v torek 12. julija v Ljutomeru in v sredo 13. julija v Ptuju. Sodelujeta: tov. Jelica Vuk-Sadarjeva (solistinja) in tov. Irma Cepudrova (klavir); pevovodja je priznani naš skladatelj, tov. Ferdo Juvánc. Na vzporedno so sledeče točke: 1. a) E. Adamič: V snežu, b) E. Adamič: Da sem jaz ptičica, c) J. Pavčič: Kaj, ve misli? 2. a) E. Adamič: V saneh, b) E. Adamič: Ljubljansko polje, 3. Ferdo Juvánc: Slovenska zemlja, 4. a) Risto Savin: Svetla noč, b) Risto Savin: Belokranjska, c) Risto Savin: Serenada, d) Risto Savin: Ljubica, zdaj je dan, 5. E. Adamič: Tožba, 6. P. Juvánc: Izgubljen cvet, 7. a) E. Adamič: Če ti ne boš moj, b) E. Adamič: Ne maram tebe, c) E. Adamič: Kdor je truden... 8. E. Adamič: Zbiraj se, zbiraj, lepi zbor! 9. A. Nedved: Nazaj v planinski raj! Opozarjamo ponovno na te koncerte učiteljske gori navedenih okrajev ter ga prosimo, da poskrbi za primerno reklamo med narodom, kateremu so v prvi vrsti vse te prireditve namenjene. Naj spozna naše ljudstvo delo svojega učiteljskega tudi od te strani!

— **Uredbo o penziji učiteljskih vdov in sirot** je podpisal te dni regent Aleksander. »Narodna Prosveta« piše, da je s to novo uredbo rešeno vprašanje penzije učiteljskih vdov in sirot povsem zadovoljivo za učiteljsvo. Uredbo prinesemo v celoti v eni prihodnjih številka našega glasila.

— **Ravnateljstvo ljubljanskih učiteljskih bo s pričetkom šolskega leta 1921-1922 deljeno.** V zadnji številki »Uradnega lista« je namreč razpisano ravnateljsko mesto na diž. ženskem učiteljskem, ki bo tedaj z novim šolskim letom povsem ločeno od moškega. Istočasno je razpisano tudi mesto ravnatelja na ženskem učiteljskem v Mariboru.

— **Mnogo učiteljev in učiteljic** je naročilo več šolskih otrok na »Zvonček« in so plačali zanje nekateri četrtletno, drugi polletno naročnino. Vse te prosimo, da doplačajo naročnino do konca šolskega leta, ker se učenci-naročniki razkropé in ne pridejo nič več vsi v šolo in upravištvo izgubi na ta način del naročnine. — Upravništvo »Zvončka«.

— **Gorenji Logatec.** Dne 18. in 19. junija priredila je tukajšnja šolska mladina pod vodstvom učiteljskega, po odrešenju zasedanja, prvo veliko gledališko predstavo z izbranim, času primernim vzporedom: Volarič »Slovenskim mladenkam«, dekliški zbor. — V. in F. Rojc. »Prstan«, čarobna dvodejanka s petjem. — F. Selškar. »Morje plaka«, dramatski prizor. Krasno je pel dobro izvežbani dekliški zbor »Slovenskim mladenkam«, ki nas vneema k slovanskemu združenju. V igri »Prstan« so bile vse vloge v resnici rešene v popolno zadovoljno poslušalcev. Izborno so nastopali stari ribič, njegova hčerka, kakor drugi sodelujoči; a nad vse pa so nas iznenadili mali škrtati, zlasti poredna Riko in Niko ter kralj Pik, ki so vzbujali s svojim prisrčnim nastopom veliko pozornost in dokaj smeha. — Očarali so nas mali palčki zlasti v drugem dejanju v sredini gozda z njihovo rudečo obleko, s plesom in petjem. V dramatskem prizoru »Morje plaka« so nastopali v svojih narodnih nošah: Primorje, Gorica, Istra in Dalmacija izrazujoč svoje srčno hrepenenje po odrešenju; v njih vznožju je bil domačin jetnik vklejen v verige suženjstva. — Slednjič je prišla Osveta, oznanjujoč tem krajem odrešenje. Pomen tega prizora zamore zapopasti le oni, kateri se je nahajal pod tujim jarmom ter je dočkal dneva odrešenja, dneva svobode, in to so naši kraji. Vse predstavilke v krasnih narodnih nošah so z globokimi, v srca segajočimi besedami izražale čutila hrepenenja po svobodi. Učinek tega prizora je pretresel vse navzoče, kot osvobodence tako, da so ob nega sklepu se ginjenja solzile oči, želeč, da bi, kakor našim krajem tako tudi našim bratom onkraj meje prišel kmalu dan odrešenja. Vsa čast tukajšnjim domačinom, ker so obe predstavi s tako obilnim obiskom počastili in s tem pomagali poravnati obilne stroške naprave novega gledališkega odra. Vse priznanje k tako dobremu uspehu pa gre učiteljski šoli, katero že več let složno deluje.

— **Maribor.** V četrtek, dne 30. junija se je vršila po 7. uri zjutraj v telovadnici, v Cankarjevi ulici prva uradna konferenca mesnega učiteljskega, katere se je udeležilo učiteljsvo meščanskih in ljudskih šol, a čudno, da ni bilo zastopano moško učiteljske. Mestni šolski nadzornik prof. Fink pozdravi zbrano učiteljsvo ter se spomni v prisrčnih besedah očeta in zaščitnika šolstva, junaka kralja Petra in regenta Aleksandra, katerima zakliče učiteljsvo navdušen trikratni: Živijo! Po izvolitvi zapisnikarjev poda nadzornik kratko in jedrnat poročilo o utislih in opazkah pri svojih nadzorovanjih. Njegova kratka izvajanja bodo rodila skurmo več uspehov, nego večurna, duhomorna poročila predvojnih avstrijskih nadzornikov. O temi: »Kako se naj vzbujajo in utrjuje pri šolski mladini pravi državljanski čut?«, je temeljito razpravljal strokovni učitelj Rodé. Ko k spopolnitvi dodajo tovarišice Tomažič in Poljanec, ter tov. Humek in Tomažič nekatere misli, se sprejmejo teze predavatelja, ki objavi referat objaviti, soglasno. O »Pouku slovensčine v nemških razredih« je referiral nadzornik Fink, kot veččak v tej stroki, opirajoč se na lastne izkušnje ter objubil tudi ta referat objaviti. Pripomniti je, da zelo otežuje pouk tega predmeta pomanjkanje primernih knjig. V tretjem referatu je ravnatelj Humek razpravljal, opirajoč se na svoje dolgoletne izkušnje o temi: »Kaj zahteva meščanska šola od ljudskošolskih učencev pri vstopu v meščansko šolo?« K referatu sta glede namena ljudske šole podala nekatera poglobljena nadzornik in tov. Tomažič ter je bil zatem v celoti sprejet. Volitve so imele sledeči izid: Zastopnikom meščanskega učiteljskega v okrajni šolski svet je bil izvoljen ravnatelj Humek, njegovim namestnikom strokovni učitelj Jos. Poljanec, Zastop. ljuds. učiteljskega je bil izvoljen tov. Tomažič, njegovim namestnikom Mirko Kožuh. V stalni odbor so izvoljeni: Jos. Poljanec, gđc. Milčinski, Jos. Malenšek in Mir. Kožuh. V knjižnični odbor so voljeni: Gospa ravnateljica, Stupca, g. Kožuh in gđc. Coretti. Referentom za šolske vrste je izvoljen Drago Vodenik. Ker predlogov ni bilo nobenih prijavljenih, zaključni nadzornik ob 11. uri konferenco s pozivom na učiteljsvo, da zapoje »Bože pravde« in »Lepa naša«. H koncu se rav. Humek zahvali nadzorniku za spretno in nepristransko vodstvo. Po konferenci smo si ogledali lepo urejeno čitalnico »Pedagoškega odseka«, ki dela čast požrtvovalnim tovarišicam in tovarišem.

— **Deška in dekliška meščanska šola v Trzinu** se vsem darovalcem in dobrotnikom šole za njihovo naklonjenost in pomoč srčno zahvaljuje. Za nabavo učil in samoučil revnim učencem so darovali: g. dr. Karel Baron 2000 K, g. Glanzmann & Gassner 2000 K, g. Peter Kozina 1000 K, g. K. B. Mally 500 K in telovadno blazino, g. i. Molini 400 K in dva zvezka risar. papirja, g. Mirko Kmet 400 K, g. ing. Karel Polak 400 K, g. Anton Jelenc 400 K, g. V. Kaitzarek 300 K, g. Ivan Mally 200 K, g. Karel Globočnik 200 K, g. Josip Potokar 200 K, g. Ivan Papov 200 K, g. Karel Golmajer 200 K, g. Deu Franc 100 K, g. Karel Reuh 100 K, g. Polak St. 40 K, Neimenovan 40 K, g. Avgust Primožič 50 K, g. Verdir Josip 20 K, Trziški fantje 500 K, g. Franc Ahačič 100 K, g. Ankele Ivan, g. Aman Fr., g. Dovan Ivan so darovali les za prireditev šolske delavnice, g. Bocak Karel, g. Markelj Anton in g. Dornig Josip pa so napravili zastoj ali proti mali odškodnini razna učila in telovadno orodje. Vsem, tudi obiskovalcem šol, prireditve, srčna hvala! — Ravnateljstvo.

— **Deška in dekliška meščanska šola v Trzinu** zaključila šol. leto 1920/21. v torek dne 12. julija 1921. Sprejemanje novih učencev isti dan dopoldne in 14. septembra. Domačini se javijo ustno z zadnjim izpričevalom, zunanji učenci pa se lahko priklase pismeno, prilože naj izpričevalo. Glede preskrbe stanovanj je ravnateljstvo rade volje na razpolago. Ob koncu šolskega leta 1920/21. priredi meščanska šola v soboto dne 9. VII. 1921. ob 8. uri zvečer v telovadnici »Sokol, doma« VI. Šolsko akademijo na korist revnim učencem, v nedeljo, dne 10. VII. 1921. pa razstavo deških in ženskih ročnih del v telovadnici meščanske šole. — Ravnateljstvo.

— **Gornjegrajska šolska mladina** uprizarji 10. 7. in 17. 7. t. l. ob 3. uri pop. v čitalniški dvorani mladinsko igro: »Povodni moč« s petjem.

— **Abiturijenti letnika 1896.** ki mor-da niso dobili povabila, se opozarjajo na sestaneč v soboto, dne 16. julija ob 8. uri zjutraj v II. mestni deški osnovni šoli na Grabnu v Ljubljani. — Fr. Pristovšek.

— **Članatina in darila za učiteljski konvikt.** Tov. Fran Škulj iz Ljubljane nagrado za pouk v cerkveni glasbi in petju v znesku K 300. — Kozjansko učiteljsko društvo K 340. — Ravnateljica Marija Kavčičeva iz Idrije K 40. —

Ali ste že pristopili kot član (članica) k Tvornici učil in k Učiteljskemu zdraviliškemu domu?

Neodrešena domovina.

— **Statistika slovenske ljudskošolske mladine v Trstu in okolici.** V šolskem letu 1920/21 je obiskovalo ljudske šole v Trstu in okolici 6788 slovenskih otrok, ki se porazdelé po posameznih šolah sledeče: 1. osemrazrednica pri Sv. Jakobu 1423, 2. šestrazrednica v Škednju 1047, 3. šestrazrednica na Katinari 420, 4. šestrazrednica pri Sv. Ivanu 767, 5. šestrazrednica v Rojani 843, 6. šestrazrednica v Barkovljah 463, 7. štirirazrednica v Bazovici 183, 8. štirirazrednica v Gropadi 132, 9. štirirazrednica v Trebčah 172, 10. šestrazrednica na Opčinah 490, 11. šestrazrednica na Proseku 495 in 12. šestrazrednica v Sv. Križu 353 otrok. Pričujejoče številke nam nudijo kljub skrajno neugodnim razmeram, v katerih žive naši neodrešeni bratje na tržaškem ozemlju, prav razveseljivo sliko. Zaman je vpletie iaških fašistov, da nas ni več dobi ob morju. Impozantno število slovenskih šolskih otrok je prav temeljito izpodkopalo tla vsem tozadevnim laškim trditvam. Ta velika množica slov. šolske dece je pa objednem sijajno spričevalo narodne zavednosti naših rojakov ob sinji Adriji. Naj bi ta njihova zavednost bila v zgled in posnemanje ostalemu slovenskemu svetu!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navodeno knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodala in sprejema zanje naročnino knjigarna »Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Franciškaška ulica št. 6.

Pavel Kunaver: Na planine. S 16 slikami. V Ljubljani, l. 1921. Natisnila in založila »Učiteljska tiskarna«. Str. 139. Cena vezani knjigi 50 K. Naša planinska literatura je še zelo skromna. Nekaj letnikov »Planinskega vestnika« in — skoro pri koncu simo, čeprav se vzpričo prekrasnih in mnogobrojnih naših planinskih izletišč razvija turistika v Sloveniji od leta do leta bolj. Temu pomanjkanju primerne strokovne literature je sedaj odpomogel znani naš turist Pavel Kunaver, ki je napisal zgoraj navedeno delce. Knjigo bo vzel z veseljem vsak hribolazec v roko, izborno bo služila zlasti planinceturistom, ker jim bo vzbudila veselje in ljubezen do naših prelepih planin ter jim dala najpotrebnejše podatke, napotke, pojasnila in svadila. Razdeljena je knjiga v 16 poglavij, ki govore o pomenu planinstva, o hrani, o opravi in orodju, o vedenju v planinah, o prenočevanju na planem, o planinskih cvetkah, o hoji in plezanju, o zmi, o nevarnostih, o plazovih ledenikih itd. Lepo in živahno pisano delce ponadzorujejo zanimivi in poučni osebni doživljaji izkušnega pisatelja, zato jo toplo priporočamo zlasti v planinah pogosto — prelahkomiselni mladini. Tekstu pridejani fotografski posnetki so okusno izbrani in mojstersko izvršeni. Knjiga bo v okras vsaki hiši in vsaki knjižnici.

Dr. Hinko Dolenc, Izbrani spisi. (»Prosveti in zabavi« 3. knjiga). Izdala zveza kulturnih društev. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, 146 str. Broš velja 20 K, po pošti 2 K več. Za včlanjena kulturna društva 16 K.

H. Dolenc je bil navdušen ljubitelj narave, strasten lovec, izvrsten družabnik in — pripovedovalec. Vse te lastnosti se zrcalijo v njegovih spisih. Pričujejo izbor prinaša tri njegove najosežnejše in najboljše spise: Spomini o Cerknškem jezeru, O gozdu in nekaterih njegovih ljudeh in Črtice o burji. V njih nam odgrinja

mantiko notranjskih gozdov z vsemi posebnostmi, ko gozd pri nas še ni imel določenih postav, ko je bil še bolj skupen gospodarju in številu upravičenih in neupravičenih užitarjev ter zanimiv z gozdari posebne vrste, kakor polharji, gobarji in kumarji. Mojstrsko je orisal življenje ob Cerknškem jezeru in na njem, ki nudi dovolj zabave in radosti v vsakem letnem času, s svojimi originali, kakor je bil oče Vrag, Miha Starč z otroci in stari Anže z Otoka, ki je prepe-ljaval po jezeru kneze in grofe. Polne življenske svežosti so in ostanele njegove črtice o kraški burji. Vsakemu prijatelju narave, posebno pa lovcem in mladini bo nudila knjiga mnogo užitka, zato bodi vsem toplo priporočena!

Naroča se pri Tiskovni zadrugi pa tudi v knjigarni »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Razpisi služb.

Stev. 1992 o. š. sv.

Na javnih osnovnih šolah kočevskega okraja se razpisujejo nastopne nadučiteljske in učiteljske službe v stalno namestitev:

1. Dolenja vas, Služba učitelja.
2. Koprivnik, Ena nadučiteljska in ena učiteljska služba za učitelja. Prosto stanovanje za nadučitelja. Učni jezik slovenski in nemški.
3. Mozeti, Nadučiteljska služba. Učni jezik slovenski in nemški.
4. Ribnica, dekliška šola, Ena učiteljska služba za učitelja, ena za učiteljico ženskih ročnih del, z učno obveznostjo tudi na meščanski šoli.

5. Stara cerkev, Ena učiteljska služba. Učni jezik slovenski in nemški.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložé do dne 25. julija 1921. po predpisani službeni poti pri podpisnem okrajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet v Kočevju, dne 25. junija 1921.

Stev. 1746/š.

Stalno učno mesto za učiteljico ženskih ročnih del na 4 razredni državni meščanski šoli v Murski Soboti z obveznostjo, da poučuje tudi na državni petrazredni osnovni šoli Istopam.

Učni jezik slovenski, na teden 18 učnih ur. Redno opremljene prošnje je treba vložiti po službeni poti najkasneje do dne

31. julija 1921

pri podpisnem okrajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet za Prekmurje v Murski Soboti, dne 26. junija 1921. Predsednik: Lipovšek, s. r.

Stev. 1043.

učiteljskih služb v kamniškem šolskem okraju v stalno nameščenje.

1. Nadučiteljska služba na dvorazrednici v Čemšeniku.

2. Učiteljsko mesto za moške na deški šestrazrednici v Kamniku.

3. Učiteljsko mesto za moške na petrazrednici v Komendi.

4. Učiteljsko mesto za moške na šestrazrednici v Mengšu.

5. Učiteljsko mesto za moške na šestrazrednici v Moravčah.

6. Voditeljsko mesto na enorazrednicah na Selih in v Ribčah.

7. Mesto učiteljice na trirazrednici na Brdu in na dvorazrednici v Šmartnem.

Za učna mesta v Kamniku in v Mengšu imajo prednost oni učitelji, ki so usposobljeni poučevati risanje na obrtni nadaljevalni šoli.

Pravilno opremljene prošnje naj se predložé službenim potom na okrajni šolski svet do vključno 31. julija 1921.

Okrajni šolski svet v Kamniku,

dne 2. julija 1921.

Predsednik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

R. T.: Spis prejeli ter ga priobčimo čimpreje.

Odgovorni urednik:

Franc Strukelj.

Last in založba UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Učiteljska tiskarna r. z. z o. z. v Ljubljani
je izdala in založila knjigo:

Pavel Kunaver:

Na planine.

S 16 slikami. Cena 50 K.

Knjiga je nepogrešljiva za vsakega turista, potrebna za vse, ki se hočejo posvetiti turistiki, zanimiva za vsakogar, ki ima le količkaj čuta za krasote našega divnega planinskega sveta. Brez nje ne sme biti nobena šolarska, ne učiteljska knjižnica, ker vzbujajo ljubezen do domovine. Vzemite jo v roke in čitajte jo! Preverili se boste, da je na slovenskem književnem trgu malo takih knjig kakor je ta.